

Till konstitutionsutskottet

Granskning av inrikesministerns uttalanden om allmän handling

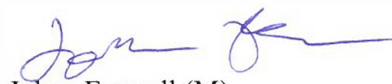
Vi har ett allvarligt läge i Sverige kopplat till gängbrottslighet, skjutningar och bombdåd. Det grova våldet har nått historiskt höga nivåer. Gängen beskrivs som aggressivare och mer våldsbenägna och polisen bedömer att fler oskyldiga riskerar att dödas eller skadas. Skjutningar och bombdåd sker nästan varje dag numera.

Moderaterna begärde mot bakgrund av det allvarliga läget en nationell mobilisering mot gängbrottsligheten vilket åtföljdes av en inbjudan från regeringen till samtal om åtgärder mot gängbrottsligheten. I en debattartikel i Dagens Nyheter den 3 november går inrikesministern till angrepp på Moderaterna och vad inrikesministern ansåg var en brist i de förslag som Moderaterna tagit med sig till dessa samtal. Inrikesministern skrev: "Moderaternas ointresse för att ta itu med orsakerna bakom gängvåldet visade sig inte minst av att man kom till gängförhandlingarna utan ett enda brottsförebyggande förslag i portföljerna".¹ Påståendet från inrikesministern stämmer dock inte. Redan innan samtalen skickade Moderaterna ett antal förslag till regeringen som underlag inför diskussionen. Av det mail som finns diariefört i Regeringskansliet framgår direkt av texten att Moderaterna fört fram totalt tretton förslag, varav tre brottsförebyggande, inför samtalen.

Konstitutionsutskottet har tidigare uttalat att statsråd behöver ta särskild hänsyn vad gäller uttalandens riktighet och att en självklar utgångspunkt i dessa sammanhang är att statsråds uttalanden är korrekta. När det gäller uttalanden som statsråd gör under exempelvis riksdagens frågestund där svaren ska lämnas omedelbart kan hänsyn enligt utskottet tas till att svaren på de frågor som framställs lämnas utan betänketid. Inrikesministerns påstående i detta fall framfördes dock i en artikel som inrikesministern själv skrivit varför den torde ha varit väl förberedd.

I ett ställningstagande hösten 2012 uttalade utskottet vidare att rätten att ta del av allmänna handlingar utgör en hörnsten i den svenska rättsordningen och är av central betydelse för opinionsbildning, för debatt och för insyn i och kontroll av myndigheternas verksamhet. Utskottet anförde även att en grundläggande förutsättning för att denna rätt ska fungera på avsett sätt är att allmänheten kan få vetskap om vilka handlingar som finns hos en myndighet. I nu förevarande fall försöker inrikesministern till synes förespegla, i en av landets största tidningar, att det inte finns någon allmän handling i Regeringskansliet med det innehåll som beskrivits ovan. Ett sådant agerande måste anses stå i direkt konflikt med den grundlagsskyddade rätten att ta del av allmänna handlingar.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar inrikesministerns påståenden. I grund och botten handlar det om att man ska kunna kräva av regeringsföreträdare att de håller sig till sanningen och att uppgifter som de förmedlar är korrekta. Rör statsråds uttalanden dessutom förekomsten av uppgifter i allmänna handlingar i Regeringskansliet bör detta krav anses särskilt relevant. Det är en förutsättning för ett gott debattklimat och av grundläggande betydelse för ett fungerande demokratiskt samspel.

Johan Forssell (M)

¹ <https://www.dn.se/debatt/moderaterna-ar-ointresserade-av-orsakerna-till-gangvaldet/>